

Advocaten Tijmen Noordoven en Annemarie Roukema op het Zandvoortse strand waar in de zomer een dependance van hun kantoor stond.

Werken waar het lekker is

Sommige advocatenkantoren nemen afstand van de oude, traditionele kantoren en richten hun werkplekken helemaal anders in. Van voormalig brandewijnstokerij tot strandtent: hier is het lekker werken.

Nathalie Gloudemans-Voogd

Beeld: Ronald Brokke

De reddingsbrigade

Aladár Bleeker van Rutgers & Posch: 'Rutgers & Posch aan Zee was de werktitel; het dekt de lading en R&P aan Zee rijmt. Dat werd dus de naam van onze pop-upvestiging in Zandvoort. Het idee om aan het strand te werken, hadden we al bij de oprichting van kantoor twee jaar geleden. We willen alles net een beetje anders **doen** dan anders. Daar hoort ook vrij snel mobiliteit bij: waar doe je je werk? Dat kan thuis, maar in de beginfase is het juist ook leuk om op kantoor te zijn en elkaar beter te leren kennen. Ons kantoor in Amsterdam is ook best een fijne plek. Dus wilden we nog zo'n locatie, maar niet iets standaard.

Bij strandtent Zout zaten we in het aparte *beach house* aan het strand. We

hebben een tafel in het midden gezet waar je met vijf, zes man prettig aan kunt werken. Er zijn nog wat zitjes en banken, wifi, printer. Het was nooit te klein. In oktober is de tent afgebroken voor het seizoen. We gaan er allemaal vanuit dat we er volgend jaar weer zitten. Het geeft een heel andere beleving. Je bent aan zee vaak met maar een paar mensen. Op kantoor is er toch meer reuring. Soms bewaarde ik werk: dat ging ik dan op het strand doen. Een dag regende het vrij hard en was er niemand buiten. De temperatuur was wel lekker. Ik zat onder een afdakje de hele dag te werken.

We hebben zulke positieve reacties gekregen, binnen kantoor, van relaties. Bepaalde cliënten stelden we

voor: kom aan het eind van de dag, dan bespreken we wat zaken, maken we een strandwandeling. Je houdt rekening met de aard van de afspraak. Waar gaat je bedrijf heen, waar lig je wakker van, wat kunnen we verbeteren in onze dienstverlening; dat soort vragen stelden we bijvoorbeeld hier. Een andere omgeving leidt vaker tot een open gesprek. We leerden onze cliënten zo ook beter kennen. Ze vonden de locatie verfrissend. Sommige cliënten vroegen of ze er zelf niet een middag konden zitten met hun eigen team. Ze waren er natuurlijk meer dan welkom. Ook in menig sollicitatiegesprek refereerden sollicitanten de afgelopen maanden aan R&P aan Zee.'

Vertrouwensbasis

Marc Delissen van Delissen Martens: 'De basis is vertrouwen. Durf te zeggen tegen de medewerkers: werk maar waar en wanneer jij het best kunt werken. Wij hebben dat vertrouwen. In overleg met het sectiehoofd mag iedereen zijn werktijden zelf inrichten. Je komt binnen en plugt in waar je het lekker vindt. Als je even niet gestoord wilt worden, omdat je een advies moet afmaken, ga je bijvoorbeeld in de *silent garden* zitten, of thuis. Voor het klassieke advocatenwerk van mailen en bellen kun je in een van de twee grote flexibele ruimtes terecht. We hebben ook cockpits waar je waar je bijvoorbeeld gesprekken in rust kunt doen. Die hebben we in eenmans- en tweemansformaat, voor het opleidingselement. Iedereen heeft dubbele schermen en belt via een koptelefoon. Geen enkele advocaat heeft een eigen kamer. En 's avonds ligt nergens een papiertje.

Het is voor iedereen wennen geweest. Voor we gingen verbouwen hebben we een jaar lang met het hele kantoor aandacht besteed aan het idee van Het Nieuwe Werken. We hadden groepsessies over de ICT, de inrichting van het kantoor en de menskant. Iedereen kreeg de mogelijkheid om te praten met een ver-

anderingspsycholoog. Het was een megacultuurverandering. Uiteindelijk volgt dan die eerste dag met Het Nieuwe Werken. Dan merk je dat het een continu proces is van bijsturen, veranderingen, dit werkt wel, dat werkt niet. Advocaten hebben bijvoorbeeld de neiging om harder te gaan praten als ze aan de telefoon zitten. Daarom zorgden we voor meer ruimte tussen werkplekken om de "geluidsoverlast" te beperken.

Ik kom uit de sport en weet dat je niet acht uur achter elkaar kunt pieken. Nu kan ik de locatie waar ik mijn werk doe aanpassen aan het soort werkzaamheden. Daardoor doe je niet monotoon alles achter elkaar. Als ik ergens anders ga zitten, met andere mensen, krijg ik ook weer een andere energie. Cliënten vinden het mooi: er hangt een prettige *vibe* vinden ze. Een van de doelstellingen was ook dat we onze cliënten zo beter kunnen bedienen, bijvoorbeeld door ze 's avonds te ontvangen. Ik weet vanuit mijn hockeyachtergrond dat als je met je team bovenaan wilt blijven staan, je moet innoveren en veranderen, anders verlies je het uiteindelijk van je tegenstanders. Nu krijgen we regelmatig andere advocatenkantoren over de vloer om te zien hoe wij dit hebben aangepakt.'

In plaats van verhuizen naar een groter pand richtte Delissen Martens in 2013 haar oude kantoor in volgens de principes van Het Nieuwe Werken.

Passende arbeid

Herman Krans van Krans advocaat: 'Laat ik het woordje passend gebruiken. Een locatie moet ook bij je passen. Het is onwaarschijnlijk relativerend om te werken op een plek waar al vanaf de vierde eeuw een woning staat. Waar je uitkijkt op een stadsmuur uit de veertiende eeuw en een kerk die zich daar al duizend jaar bevindt. Die relativering kunnen we in ons vak wel gebruiken. Er wordt een hoop ruzie gemaakt door advocaten. Daar zeg ik niks nieuws mee. Binnen mijn praktijk doe ik mijn best daar niet in mee te gaan. Ook daarom is deze locatie passend. Er zijn weinig mensen die tijdens een vergadering naast mijn stadsmuur niet iets harmonisch over zich heen krijgen. In een projectontwikkeldoos krijg je juist agressie. De plek waar je besprekingen hebt maakt echt verschil.

Ooit was dit de bouwplaats van de kerk. Vanaf het laatste kwart van de negentiende eeuw tot 1965 werd hier brandewijn gestookt. We hebben een van de veertien grondvaten van vijfduizend liter tevoorschijn getoverd; plaat eroverheen, lampje aan. Tijdens de verbouwing vonden we een veertiende-eeuwse waterput. Die hebben we

opgemetseld en is nu waterhoudend. Het waterniveau gaat met het grondwater van de IJssel op en neer. Bij avondbijeenkomsten zet ik de wijn en glazen op de glasplaat die ik erover heb gelegd. Sprekers staan dan tegen die put aan.

Mijn werkplek is buitengewoon licht en ongelooflijk rustig. Ik kan hier vreselijk geconcentreerd werken; vanwege de omvang van mijn kantoor, maar ook door de ligging. En je verdient het natuurlijk achter je bureau, zoals mijn eerste kantooroudste Jan Bitter altijd zei. Een hoop ooh's en aah's krijg ik van cliënten die mijn kantoor bezoeken. De Zutphenaren vragen zich af hoe ik hier überhaupt aan gekomen ben. Ik zag dat het Grafisch Museum hieruit vertrok in 2011 en dat het pand vrijkwam. Ik moest het gewoon hebben. Het was de volstrekt ambachtelijke omgeving die me aantrok, het gietijzer, de stadsmuur, de dikke balken. Dagelijks is het weer een ritueel momentje als ik de staldeuren aan het begin van de dag opendoe en 's avonds weer sluit. Dan voel ik me behoorlijk een ambachtsman. Dat past ook goed bij het ambacht van advocaat zijn.'

Herman Krans houdt kantoor in een voormalig brandewijnstokerij/museum in Zutphen. 'Een locatie moet bij je passen'